

عنوان مقاله:

بررسی اثر محلول پاشی برگ بر ترکیبات شیمیایی اسانس گلبرگ های گیاه دارویی Rosa damascena Mill. در استان چهارمحال و بختیاری

محل انتشار:

مجله اکوفیتوشیمی گیاهان دارویی، دوره 10، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

شهرام رجب زاده - دانشجوی دکتری، دانشکده کشاورزی، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

عبدالله قاسمی پیربلوطی - استاد، مرکز تحقیقات گیاهان دارویی، واحد شهرقدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

مهراب یادگاری - دانشیار، مرکز تحقیقات گیاهان دارویی و عطری، واحد شهرکرد، دانشگاه آزاد اسلامی، شهرکرد، ایران

تورج رحیمی - استادیار، گروه بیوتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، واحد شهرقدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

اسانس یکی از فرآورده های مهم از گلبرگ های گل محمدی (Rosa damascena Mill.) است. وجود غلظت بیشتر ترکیبات معطر (بتا- سیترونلول و ژرانیول) در اسانس گل محمدی بیانگر شاخص مهم کیفی و استاندارد اسانس گل محمدی بوده که محلول پاشی ممکن است در راستای ارتقای این ماده موثره کارآمد باشد. تحقیق حاضر با هدف ارزیابی اثر محلول پاشی الکلی و کتونی بر ترکیبات اسانس گل محمدی طی دو سال زراعی (۱۳۹۶-۱۳۹۷ و ۱۳۹۷-۱۳۹۸) در قالب طرح کاملاً تصادفی در گلستان گل محمدی واقع در جنوب شهرکرد به مرحله اجرا درآمد. اسانس حاصل از روش تقطیر با آب با استفاده از گاز کروماتوگرافی متصل به طیف سنج جرمی (GC/MS) مورد تجزیه قرار گرفت. در همین راستا، ۲۹ ترکیب در اسانس شناسایی شدند که مهمترین آنها شامل: بتا- سیترونلول و ژرانیول (مونوترپن های الکلی) و هنیکوزان و نونادکان (هیدروکربن های آلکان دار) بودند. نتایج نشان داد که بهترین تیمار محلول پاشی محلول اتانول ۲۰ درصد طی دو سال آزمایش بود؛ به طوری که بالاترین میزان بتا- سیترونلول (۳۳ درصد) و ژرانیول (۱۸ درصد) از اسپری اتانول (۲۰ درصد) در مقایسه با سایر تیمارها و شاهد به دست آمد. همچنین، این تیمار از نظر غلظت هیدروکربن های آلکان دار در اسانس به عنوان یک شاخص منفی ترکیبات معطر اسانس گل محمدی در پایین ترین میزان بودند. محلول پاشی استون دارای بالاترین میزان هیدروکربن های آلکان دار و کمترین درصد ترکیبات معطر در مقایسه با شاهد و سایر تیمارها بودند. در برآورد ضرایب همبستگی ساده پیرسون، بیشترین همبستگی مثبت و معنی دار، بین ترکیبات معطر (مونوترپن های الکلی) با یکدیگر و بین هیدروکربن های آلکان دار با هم به دست آمد، اگر چه بین این دو گروه ترکیبات مهم در اسانس گل محمدی روابط منفی و معنی داری مشاهده شد. در نهایت، پیشنهاد می شود برای حصول بالاترین ترکیب کیفی اسانس گل محمدی تحت شرایط مشابه اقلیمی (سرد و نیمه خشک)، می توان از محلول پاشی اتانول با غلظت ۲۰ درصد استفاده کرد.

کلمات کلیدی:

اسانس، بتا- سیترونلول، ژرانیول، گل محمدی، هیدروکربن های آلکان دار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1518476>

